

คึกคักงานข้าวไทย

เซเลบริตี-กูรูคับคั่ง ร่วมกิจกรรมมติชน สามย่านมิตรทาวน์ฮอลล์ แน่นขนัด ประชาชนที่หลง ไหลเที่ยวงาน 'มหัศจรรย์ข้าว ไทย 2024' □ อ่านต่อหน้า 11

● ข้าวไทย □ ต่อจากหน้า 1

กูรูพันธุ์ข้าวของกรมการข้าวเผยไทยเป็นถิ่นกำเนิด 'ข้าว' เก่าแก่ที่สุดรวม 5 พันปี มีฐานพันธุกรรม 2.4 หมื่นสายพันธุ์ เริ่มเป็นสินค้าเกษตรส่งออกต่างประเทศสมัย ร.4-ร.5 ก่อนจัดประกวดข้าวครั้งแรก อพเทรคราคาขายข้าวได้ราคาดีขึ้น

เมื่อวันที่ 1 มิ.ย. ที่ชั้น 5 สามย่านมิตรทาวน์ฮอลล์ ศูนย์การค้าสามย่านมิตรทาวน์ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ เกรียมติชน นำโดย 'เทคโนโลยีชาวบ้าน' ร่วมกับกรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมด้วย พันธมิตร จัดงานมหัศจรรย์ข้าวไทย 2024

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า บรรยายการจัดงานวันที่สอง ช่วงเช้าเต็มไปด้วยประชาชนที่หลงไหลเข้ามาเดินเลือกซื้อ ผลิตภัณฑ์จากข้าวไทย อาหารและผลไม้จากพื้นบ้านอย่างล้นหลาม พร้อมร่วมชิมเมนูที่รังสรรค์จากข้าวไทย และรับฟังบรรยายที่ลงลึกถึงประวัติศาสตร์ของพันธุ์ข้าวไทยนานาชนิด ไปจนถึงมิติการต่อยอดสร้างรายได้จากข้าว ซึ่งถือเป็นผลิตภัณฑ์ส่งออกอันดับต้นๆ ของประเทศ

สำหรับกิจกรรมน่าสนใจในงานวันที่สอง ดร.รณชัย ข่างศรี ผู้เชี่ยวชาญด้านพันธุกรรมข้าว กองวิจัยและพัฒนาข้าว กรมการข้าว ขึ้นเวที 'เล่าเรื่องข้าวในเชิงวิชาการ : ข้าว GI มหัศจรรย์ข้าวไทย ที่คนไทยต้องรู้'

ดร.รณชัยกล่าวว่า ข้าวพื้นเมืองมี

บทบาทมากสำหรับไทยมาตั้งแต่เป็นสยาม ถือเป็นถิ่นกำเนิดของข้าว ข้าวที่ไหนไม่เก่าแก่เท่าของไทยที่มีมากกว่า 5,000 ปี ภายหลังที่เริ่มค้าขายส่งออกต่างประเทศ สมัยรัชกาลที่ 4 และ 5 ทำให้เกิดปัญหาข้าวของสยามราคาต่ำลงมาก จึงจัดประกวดข้าวครั้งแรก เพื่อทำให้ข้าวที่ปะปนกันมีความบริสุทธิ์ทำให้การส่งออกมีราคาที่ดีขึ้น เป็นส่วนสำคัญที่ปฏิรูปวงการข้าวให้มีระบบ จากนั้นได้จัดตั้งให้มีหน่วยงานวิจัยข้าวด้วยความช่วยเหลือจากนักวิชาการต่างชาติ โดยมาตรฐานข้าวของสยามจะต้องมีเมล็ดเรียวยาว หรือในภาษาอังกฤษว่า Slender เมื่อเข้าสู่ปี พ.ศ.2476 บทบาทข้าวของสยามได้มีชื่อเสียงมากขึ้นหลังจากประกวดขณะที่เมืองเรจินา ด้วยข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว

ประเทศไทยสูญเสียพันธุ์ข้าวที่ได้รับการช่วยเหลือจากญี่ปุ่น ทำให้มีฐานพันธุกรรมถึง 24,000 สายพันธุ์ ส่งผลให้ปัจจุบันยังมีการปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมือง

และสำหรับข้าว GI (ข้าวที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์) เกิดขึ้นจากข้าวพื้นเมือง ซึ่งเคยมีบทบาทแต่เป็นความ

มั่นคงทางอาหาร แต่เราต้องการประกาศเอกลักษณ์เฉพาะของข้าวประจำท้องถิ่นนั้น เพื่อให้เกิดการค้าขายและสร้างรายได้ให้กับชุมชนนั้นๆ จึงเปิดให้ข้าวดังกล่าวขึ้นทะเบียนเป็นสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สามารถช่วยให้ชาวนามีรายได้เพิ่มขึ้น

“สำหรับสินค้า GI เป็นมาตรฐานที่บ่งบอกถึงความจำเพาะของถิ่นที่ผลิต และความจำเพาะนั้นจะบอกได้ว่ามีเงื่อนไข ความแตกต่างจากสินค้าหรือสายพันธุ์อื่นอย่างไรในการผลิต โดยตามเงื่อนไขเหล่านั้นจะมีการระบุว่าถ้ามีการผลิตหรือการปลูก ในถิ่นฐานที่มีการขอ GI จะทำให้มีคุณสมบัติจำเพาะที่แตกต่าง

◇ ชิมข้าว - ประชาชนจำนวนมาก ร่วมชิมรสชาติข้าวไทยหลากหลายสายพันธุ์ที่นำมาหุงให้ทดลองชิมในงาน 'มหัศจรรย์ข้าวไทย 2024' จัดโดยมติชนที่สามย่านมิตรทาวน์ฮอลล์ ศูนย์การค้าสามย่านมิตรทาวน์ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ โดยมีวันที่ 2 มิ.ย.

ข่าวสด

Khao Sod
Circulation: 950,000
Ad Rate: (FC) 1,550 (BW) 1,100

Section: First Section/หน้าแรก

วันที่: อาทิตย์ 2 มิถุนายน 2567

ปีที่: 34

ฉบับที่: 12240

หน้า: 1(ล่าง), 11

Col.Inch: 92.62

ADValue: (B/W) 101,882

(FC) 143,561

PRValue(x3): (B/W) 305,646

(FC) 430,683

หัวข้อข่าว: คีคักงานข้าวไทย

จากการนำไปผลิตที่อื่น เช่น กลิ่น รสชาติ หรือคุณสมบัติ และเป็นการเชื่อมโยงกับแหล่งผลิต สินค้า GI จึงเป็นเหมือนกับแบรนด์ท้องถิ่นที่บ่งบอกว่าถ้ามาที่นี่จะต้องมาซื้อ” ดร.รณชัชกล่าว

ผู้เชี่ยวชาญด้านพันธุกรรมข้าวกล่าวด้วยว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้ดูแล พ.ร.บ.คุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ.2546 โดยมีการกำกับดูแลตั้งแต่การยื่นคำขอ การพิจารณาร่างคำขอ การแก้ไขร่างคำขอให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.ของสินค้า GI รวมทั้งการบังคับใช้หลังผ่านการขึ้นทะเบียนแล้ว การบังคับใช้จะคุ้มครองไม่ให้ผู้นำพันธุ์ข้าวที่อยู่ในพื้นที่ท้องถิ่นเดิมไปปลูกที่อื่นแล้วนำตรา GI มาแอบอ้าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจผิดว่ามาจากท้องถิ่น และจะมีการต่อสู้เพื่อใช้ตรา GI ซึ่งจะเป็นการตรวจสอบคุณภาพอย่างต่อเนื่องทุกๆ ปี เพื่อรักษามาตรฐาน

ปัจจุบันมีสินค้ามากกว่า 200 ชนิดที่ขึ้นทะเบียนเป็นสินค้า GI ในจำนวนนั้น มีข้าวถึง 23 สินค้า แต่เนื่องจากการขึ้นทะเบียน GI มีค่าใช้จ่ายที่จะต้องใช้ในการตรวจสอบคุณภาพทุกๆ ปี

ข้าวที่ได้ขึ้นทะเบียนจึงต้องเป็นข้าวถูกต้องตามมาตรฐาน มองว่าเหมาะสมที่จะสร้างรายได้ที่คุ้มค่าให้กับชุมชน หากนำข้าวที่ไม่ใช่ของท้องถิ่นเข้าไปปลูกและต้องการขอขึ้นทะเบียน GI จะต้องปลูกในพื้นที่ใหม่นั้นติดต่อกัน 10 ปีถึงจะยื่นขอได้

“สำหรับทิศทางในการพัฒนาพันธุ์ข้าวของเรา ต้องคำนึงความยั่งยืนของระบบดิน น้ำ ทรัพยากรต่างๆ คุณภาพชีวิตของเกษตรกร พันธุ์ข้าวนั้นจะต้องเหมาะสมและเอื้อประโยชน์ อาจไม่ต้องมีผลผลิตจำนวนมาก แต่ต้องเข้ากับระบบนิเวศ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อสภาพแวดล้อมท้องถิ่น” ดร.รณชัชกล่าว

ส่วนที่ ‘โซนนวัตกรรม’ มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเกี่ยวกับข้าวอันล้ำสมัยมาจัดแสดง โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ไบโอเทค) และสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล โดยมีผู้ร่วมงานสนใจสอบถามเกี่ยวกับนวัตกรรม ดันแบบชุดอุปกรณ์วัดขนาดพื้นที่ พร้อมระบบคำนวณค่าบริการเก็บเกี่ยวอย่างต่อเนื่อง

โดยนวัตกรรมนี้ที่มีมาจากการเก็บเกี่ยวข้าวมักเกิดปัญหาเรื่องการคำนวณค่าบริการที่ไม่เป็นธรรม เนื่องจากไม่ทราบขนาดของพื้นที่ในการเก็บเกี่ยวที่แท้จริง และการสูญเสียข้าวบริเวณด้านหน้าชุดหัวเกี่ยวจากการใช้ความเร็วของเครื่องเกี่ยวขนาดข้าวที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ข้าวล้มที่มิวิจัยเอ็มเทคจึงพัฒนาชุดอุปกรณ์ที่สามารถวัดขนาดพื้นที่ ปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง เวลาที่ใช้ในแต่ละช่วงความเร็วของการเก็บเกี่ยวเพื่อคำนวณค่าบริการในการเก็บเกี่ยวได้อย่างเป็นธรรมและส่งเสริมการเก็บเกี่ยวแบบประณีต เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการรับจ้างเกี่ยวข้าวและชาวมา

รายงานข่าวแจ้งว่า โซนนวัตกรรม นูธที่ได้รับคามสนใจเป็นพิเศษได้แก่ นูธไบโอเทคและศูนย์วิทยาศาสตร์ข้าว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีบทบาทในการวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ข้าวให้มีความทนทานและเหมาะสมต่อความเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ซึ่งนำข้าวผ่านการปรับปรุงพันธุกรรมมากถึง 27 สายพันธุ์มาจัดแสดงในงานนี้

ดร.ศรีสวัสดิ์ ขันทอง ผู้ช่วยวิจัยไบโอเทคกล่าวว่า ข้าวที่นำมาแสดงเป็นข้าวที่มีการปรับปรุงพันธุกรรม เพื่อรับมือกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดจากภาวะโลกร้อน ทำให้เกิดการระบาดของแมลงศัตรูพืชรุนแรง เกษตรกรตื่นตัวมากขึ้นกว่าแต่ก่อน

ช่วงฤดูกาลที่ผ่านมาเกิดภัยแล้ง ทำให้เกษตรกรส่วนมากมองหาข้าวที่ทนแล้งได้ ในส่วนของเราทำพันธุ์ข้าวที่ป้องกันภัยแล้งและน้ำท่วม อย่างข้าวที่ทนน้ำท่วม

หากเกิดน้ำท่วมสูงจากต้นข้าวเกิน 2 สัปดาห์ ข้าวจะไม่ตาย เมื่อน้ำลดจะฟื้นขึ้นมาใหม่ ส่วนตัวที่ทนแล้ง จากการทดสอบในหลายปีที่ผ่านมา ข้าวหอมสยามเคยปลูกทดสอบแล้วเจอภัยแล้งเป็นระยะเวลาเกือบ 3 เดือน แต่สุดท้ายข้าวฟื้นตัวและกลับมาให้ผลผลิตได้ตามปกติ โดยทดลองปลูกข้าวหอมสยามที่ จ.พิจิตร ทดสอบในพื้นที่ที่ใช้น้ำฝน เกษตรกรที่ได้ทดลองปลูกมีความพึงพอใจ เนื่องจากว่าในพื้นที่ที่ใช้น้ำฝนได้ผลผลิตถึง 1 ตันต่อไร่ เพิ่มมากขึ้นจากปกติ สำหรับในส่วนที่เจอภัยแล้งผลผลิตอยู่ที่ 550 กิโลกรัม

สำหรับงานมหัศจรรย์ข้าวไทย 2024 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 31 พ.ค.-2 มิ.ย. เวลา 10.00-20.00 น. ที่ชั้น 5 สามย่านมิตรทาวน์ฮอลล์ ศูนย์การค้าสามย่านมิตรทาวน์ เดินทางสะดวกด้วยรถไฟฟ้าใต้ดินสายสีน้ำเงิน สถานีสามย่าน (BL27) ทางออกที่ 2 เข้างานฟรี! ไม่เสียค่าใช้จ่าย